

jako přijatelů směnky (§ 48 vyr. ř.), neboť žalovaní ani netvrdí, že se žalobkyně svých práv z těchto podpisů výslovně vzdala a ze spisů vyrovnávacího řízení, zejména z usnesení ze dne 21. května 1924 čís. ř. 76, vyrovnání potvrzujícího nikterak neplyne, že byly stanoveny a vyrovnávacím soudem také schváleny zvláštní výhrady, dle nichž mají býti vyrovnáním sprostěni závazku také společníci, podepsavší směnky ještě zvláště jako spolupřijatelé. Naopak v poslední větě usnesení jest zvláště zdůrazněno, že se vyrovnání netýče pohledávek soukromých věřitelů společníků. Okolnost, že směnka byla vydána k získání úvěru pro obchodní účely společnosti, jest nerozhodná, i kdyby byla prokázána, neboť tím by se na povaze zvláštního soukromého závazku žalovaných nic nezměnilo, třeba že obmýšleli vyrovnati své obchodní dluhy. Rovněž bezvýznamnou jest skutečnost, že pohledávka žalobkyně nebyla při roku dne 8. května 1924 pojata mezi soukromé dluhy společníků a že přítomný zástupce žalobkyně nečinil proti tomu námitek. V tom nelze ještě spatřovati vzdání se žalobkyně záruk, jež jí poskytovala směnka. Nebylo proto třeba prováděti nabídnuté důkazy o těchto nerozhodných okolnostech (§ 275 c. ř. s.) a není proto řízení neúplným, že se tak nestalo. Avšak ani námitka, že by žalobkyně získala oproti ostatním věřitelům nedovolené výhody, kdyby bylo žalobě vyhověno (§§ 47, 50 (3) a 53 (3) vyr. ř.) neobstojí. Vždyť žalovaní sami netvrdí, že se žalobkyně se zřetelem k obmýšlenému vyrovnání ujednali, že směnku podepíše ještě zvláště za tím účelem, aby se jí dostalo před ostatními věřiteli výhody. Žalovaní sami vysvětlují účel celé směnky jen jako prostředku k dosažení úvěru. Posoudil tudíž dovolací soud věc správně po stránce právní.

Dodati jest ještě, že firma I. podáním ze dne 10. ledna 1925 bezprostředně u dovolacího soudu oznámila, že přistupuje k straně žalované jako vedlejší intervenientka. K tomuto podání, pokud obsahuje více než ohlášení přístupu, nelze však přihlížeti, poněvadž uplynutím lhůty k dovolání (dovolací odpovědi) byly přípustné procesuální úkony stran (nehledíc k případnému vzdání se dovolání) vyčerpány, vedlejší intervenient pak nemohl by míti více práv než strana sama, takže jakákoli další činnost vedlejšího intervenienta v tomto období sporu neměla by vůbec významu.

Čís. 4828.

Odložil-li súčtovací ústav přihlášku k soupisu jako bezpředmětnou s tím, že přihlášená pohledávka nenáleží do soupisu dle nařízení ze dne 7. srpna 1922, čís. 265 sb. z. a n., jest v přerušeném řízení pokračovati.

K založení příslušnosti dle Šu 104 j. n. stačí, byl-li k žalobě připojen opis listiny s tím, že prvopis bude předložen u líčení. Přehlédl-li prvý soud, že v žalobě, opírající příslušnost o § 104, nebyla úmluva listinou prokázána a neodmítl-li žalobu bez dalšího jednání, dostačí k zamítnutí námítky žalovaného, vznesené z tohoto důvodu, když žalobce dodatečně při jednání o námitce předloží onen listinný doklad.

Podrobil-li se příjemce dluhu podmínkám dluhopisu vůbec, podrobil se i umluvenému sudišti.

(Rozh. ze dne 24. března 1925, R I 149/25.)

V řízení o žalobě banky A proti několika žalovaným, mezi nimiž též Františku R., továrníku ve Vídni, namítl František R. místní nepřislušnost dovolaného zemského soudu v Praze. Soud první stolice námitku místní nepřislušnosti zamítl, rekursní soud námitce vyhověl a žalobu odmítl. Řízení bylo po té přerušeno a žalobkyně přihlásila pohledávku k soupisu dle nařízení vlády republiky Československé ze dne 7. srpna 1922, čís. 265 sb. z. a n.

Nejvyšší soud 1) pokračoval v přerušném řízení, 2) obnovil ohledně námítky místní nepřislušnosti usnesení prvního soudu.

Důvody:

K 1). Přerušením soudního řízení bylo žalobkyni umožněno, by přihlásila svou pohledávku k soupisu podle nařízení vlády republiky Československé ze dne 7. srpna 1922 čís. 265 sb. z. a n. Z předloženého vyřízení ze dne 9. prosince 1924 však vysvítá, že Československý súčtovací ústav v dohodě s Rakouským súčtovacím úřadem odložil přihlášku pohledávky, kterou podala banka A. proti Františku R-ovi sumou K rak.-uherských 262.377—, jako bezpředmětnou s tím, že přihlášená pohledávka nenáleží do soupisu dle onoho nařízení. Vzhledem k tomu není příčiny, by soudní řízení zůstalo na dále přerušeno, a jest tudíž v něm pokračovati.

K 2). Žalobkyně v žalobě mimo jiné uvedla, že zapůjčila manželům dru Ferdinandu P-ovi a Hedvice P-ové 270.000 K za podmínek, uvedených v dlužním listu ze dne 9. července 1918, že její pohledávka byla ve vložkách čís. 23, 24 a 37 pozemkové knihy pro katastrální obec L. v Dolních Rakousích právem zástavním zjištěna; — že se dlužníci dle odstavce 7 dlužního listu podrobili i ve sporech, týkajících se zápůjčky nebo hypoteky příslušnosti zemského soudu v Praze, a dle odstavce 8 dlužního listu všechny závazky, převzaté v dlužním listu, přecházejí na dědice a právní nástupce dlužníků a mají jimi rukou nedílnou právě tak přesně a za týchž právních následků býti plněny; — že manželé P-ovi kupní smlouvou ze dne 24./26. května 1919 prodali pozemky, zapsané v uvedených knihovních vložkách Františku R-ovi, a tento (odstavec III. této smlouvy) převzal na srážku kupní ceny mimo jiné také pohledávku žalobkyně 270.000 K, vázroucí na koupených nemovitostech. Na doklad svých tvrzení předložila žalobkyně prvopis dluhopisu ze dne 9. července 1918 a odvolala se na kupní smlouvu ze dne 24./26. května 1919 s tím, aby ji žalovaný František R. předložil. O které ustanovení jurisdikční normy opírá příslušnost zemského soudu v Praze ohledně žalovaného Františka R-a, žalobkyně v žalobě výslovně neuvedla. Žalovaný František R. vznesl při prvním roku námitku místní nepřislušnosti dovolaného soudu, a prováděje ji v žalobní odpovědi, vyslovil domněnku, že žalobkyně opírá příslušnost zemského soudu v Praze ohledně něho o předpisy Šu 93 j. n. Při ústním líčení pře dne 23. března 1921 zástupce žalobkyně však prohlásil, že opírá příslušnost dovolaného soudu o odstavce 7 a 8 dlužního listu, jehož prvopis byl při roku předložen a co do pravosti žalovaným uznán a o kupní smlouvu ze dne 24./26. května 1919, jejíž opis zástupce žalobkyně při roku předložil. Z toho jest patrné, že žalobkyně dovozovala příslušnost zemského soudu v Praze ohledně žalovaného Františka R-a

z ustanovení Šu 104, nikoli z předpisů Šu 93 j. n., ježto by byla jinak zajištěn zaujala stanovisko k vývodům tohoto žalovaného v žalobní odpovědi, kde bylo doličováno, že tu není předpokladů Šu 93 j. n. Prvý soud nebyl tedy oprávněn, zamítnouti námitku místní nepřislušnosti s poukazem na § 93 j. n., když si žalobkyně ani nepřála použití tohoto ustanovení zákona; — již z tohoto důvodu jest správným usnesení soudu rekursního, jenž odmítl příslušnost dovolaného soudu dle Šu 93 j. n., vývody dovolacího rekursu, jimiž žalobkyně dokazuje opak, zůstávají tudíž nepovšimnuty, a nejvyššímu soudu jest se zabývatí jen otázkou, zda zemský soud v Praze jest ohledně žalovaného Františka R-a příslušným dle Šu 104 j. n. Podle Šu 104 odstavec první j. n. jest úmluvu o příslušnosti prokázati soudu listinou již v žalobě. To se v tomto případě nestalo. Bylo by stačilo, kdyby byl k žalobě připojen býval opis kupní smlouvy ze dne 24./26. května 1919 s tím, že prvopis bude předložen u líčení (Sb. n. s. čís. 3168), ale ani toho žalobkyně neučinila. Přes to nelze vyloučiti příslušnost dle Šu 104 j. n., neboť, přehlédli-li první soud, že v žalobě, opírající příslušnost o § 104 j. n., nebyla úmluva listinou prokázána, a neodmítl-li žalobu bez dalšího jednání, dostačí k zamítnutí námítky žalovaného, z tohoto důvodu vznesené, když žalobce dodatečně při jednání o námitce předloží onen listinný doklad (Sb. n. s. čís. 3456). A tak tomu i v tomto případě. Žalobkyně opírala příslušnost zemského soudu v Praze též ohledně žalovaného Františka R-a v žalobě byl i ne výslovně, tož zřejmým poukazem, o § 104 j. n.; — zemský soud v Praze nepovšimnuv si toho, že nebyl předložen listinný doklad ve smyslu prvního odstavce Šu 104 j. n., nařídil jednání o žalobě; zástupce žalobkyně při ústním jednání předložil kromě prvopisu dlužního listu ze dne 19. července 1918, jež žalobkyně již k žalobě byla připojila, též opis kupní smlouvy ze dne 24./26. května 1919; zástupce žalovaného Františka R-a původně sice prohlásil, že se o správnosti opisu nemůže vyjádřiti, ale když mělo jednání za účelem vyjádření, po případě předložení prvopisu býti odročeno, uznal, že František R. převzal ve smlouvě s manžely P-ovými pohledávku žalující banky na srážku kupní ceny za podmínek, uvedených v dlužním úpisu ze dne 9. července 1918, čímž dozal v podstatě obsah příslušného ustanovení odstavce III. kupní smlouvy. Jsou tu tedy formální podmínky Šu 104 j. n., jsou tu však i věcné předpoklady pro použití tohoto ustanovení. František R. převzal prohlášením, pojatým do odstavce III. kupní smlouvy ze dne 24./26. května 1919 zažalovanou pohledávku za podmínek dlužního listu ze dne 9. července 1918. Tímto dlužním listem vyhradila si věřitelka (žalující banka) v odstavci 7 právo, zažalovati pohledávku u zemského soudu v Praze. Žalovaný František R. nemůže se omlouvatí neznalostí této listiny, když se při převzetí dluhu jí dovolal a mohl její obsah seznati nahlédnutím ve sbírku listin. Podrobiv se podmínkám dlužního listu vůbec, tedy také co do placení, podrobil se i ustanovením, týkajícím se placení a tím i smluvenému sudišti pro případ neplacení. Oním prohlášením převzal František R. aspoň jako spoludlužník dluh svých předchůdců a nejen plnění dluhu; tím přešly na něho podle Šu 1407 obč. zák. veškeré závazky, spojené s dluhem, a s nimi i sudiště. I kdyby se nebyl stal osobním dlužníkem, nýbrž pouze dlužníkem hypotekárním, nevadilo by to, poněvadž jest žalován také jako dlužník hypotekární, což není na újmu tomu, by se žalobkyně, kteráž nej-

později podáním žaloby projevila souhlas s převzetím dluhu (§ 1405 obč. zák.) nedovolala smluveného sudiště. § 1408 obč. zák. potvrzuje v první své větě správnost tohoto názoru. Nezáleží na tom, že původní osobní dlužníci nepoužili výhody, poskytnuté jim druhou větou tohoto paragrafu, ježto tím nebyl dotčen právní poměr stran (srv. Sb. n. s. čís. 2971). Z toho, co uvedeno, plyne, že rekursní soud neprávem odmítl žalobu, opírající příslušnost zemského soudu v Praze ohledně Františka R-a o § 104 j. n., i bylo proto k dovolacímu rekursu žalobkyně ve věci samé změněno napadené usnesení soudu rekursního a obnoveno usnesení prvního soudu.

Čís. 4829.

Pozemková reforma.

Exekucním titulem při výpovědi ze zabraného majetku jest výpověď sama a nikoliv rozhodnutí soudní o ní. Proti exekuci vyklizením ze zabraného majetku dlužno uplatňovati nárok opoziční pouze na soudě, ale v řízení nesporném. Při tom dlužno ovšem dbáti i zásad exekučního řádu, jež jsou s to obstáti i při tomto stanovisku (na př. zásada koncentrační, zrušení exekuce atd.).

(Rozh. ze dne 24. března 1925, R I 206/25.)

Vlastník zabraného majetku podal proti výpovědi z tohoto majetku žalobu dle §u 35 ex. ř. Žalovaný Státní pozemkový úřad vznesl námitku nepřipustnosti pořadu práva, ježto o opozičním nároku jest vzhledem k §u 35, odstavec druhý, ex. ř. rozhodovati úřadu správnímu totiž Státnímu pozemkovému úřadu. Soud prvního stolice zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva, rekursní soud námitce vyhověl a žalobu odmítl, přikloniv se k názoru Státního pozemkového úřadu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

K náhledu stěžovatelovu, že exekucním titulem při exekuci vyklizením vypověděné nemovitosti dle §u 20 (3) náhr. zák. není výpověď, nýbrž prý soudní opatření, buď totiž nařízení o doručení nebo, byla-li stížnost podána, rozhodnutí o stížnosti, nelze никак přisvědčiti. Není sice výpověď osobě hospodařící podrobena předpisům o výpovědi nájmu a pachtu, nýbrž jest, jak nejvyšší soud již mnohokrát vyslovil a doložil, výpověď svého druhu, pro kterou platí jen předpisy náhradového zákona (§§ 12—25), jež, pokud obsahují mezery, musí se doplniti z ducha svého vlastního a nikoli z předpisů civ. soud. řádu o výpovědi nájmu a pachtu, než nicméně obojí výpovědi mají tolik a tak podstatně společného a zase tolik a tak podstatně různého, že jednak jest mezi nimi jistá shoda, jednak však zase značná různost, takže ustanovení o výpovědi z hospodaření lze často správně pojmuti a vystihnouti teprv tehdy, porovnájí-li se s předpisy o výpovědi nájmu a pachtu a seznají se shody i rozdíly. Při výpovědi nájmu a pachtu má se věc tak, že se sice soudní výpověď doručuje vypovězenému s příkazem vyklizovacím (§ 562 c. ř. s.), nicméně exekucním titulem jest dle výslovného předpisu §u 1 čís. 4 ex. ř. nikoli tento soudní